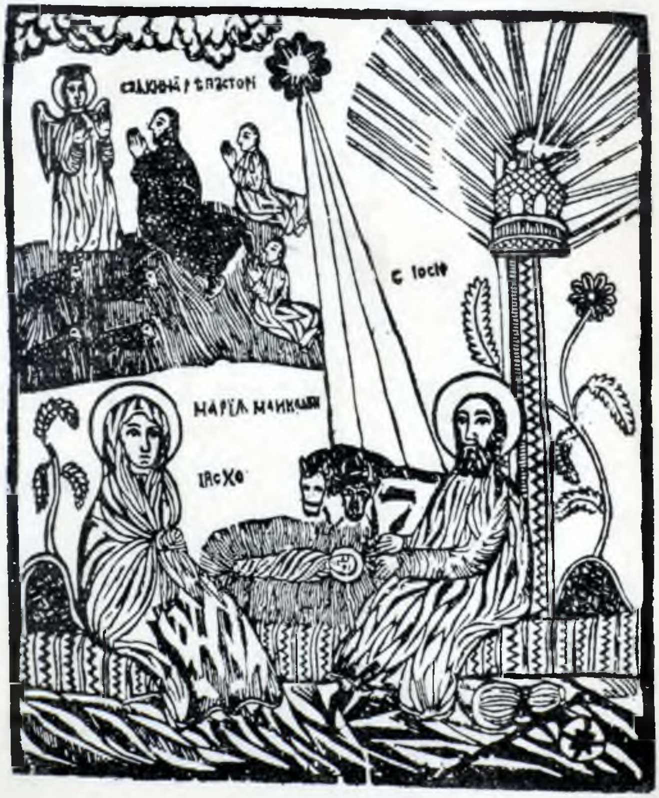
PUBLICAŢIILE
ACADEMIEI DE MUZICĂ RELIGIOASĂ
a
SF. PATRIARHII ORTODOXE ROMÂNE

I

COLINDE
ŞI
CÂNTECE DE STEA

Culegere îngrijită de
CONST. BRĂILOIU

BUCUREŞTI
1931

PUBLICAȚIILE
ACADEMIEI DE MUZICĂ RELIGIOASĂ
a
SF. PATRIARHII ORTODOXE ROMÂNE
I

COLINDE
ȘI
CÂNTECE DE STEA

Culegere îngrijită de
CONST. BRĂILOIU

BUCUREȘTI
1931

Cu această primă publicaţie Academia de Muzică Religioasă înfiinţată de Mine păşeşte la împlinirea unuia din scopurile sale de frunte: acela de a fi nu numai un institut didactic superior de specialitate, ci totodată un centru de studii căruia nu trebue să-i rămână străină nici una din manifestările muzicale ale simţirei religioase româneşti.

Incuviinţez tipărirea culegerii de colinde şi cântece de stea întocmită de d-l Brăiloiu, directorul Academiei, cu nădejdea că şirul de publicaţii care îl inaugurează va folosi Artei şi Ştiinţei.

M I R O N
Patriarh

LĂMURIRE

Culegerea de faţă cuprinde 67 de melodii cântate în popor cu prilejul sărbătorilor de iarnă, şi anume: 29 din Muntenia şi Oltenia (jud. Argeş. Buzău, Dolj, Gorj, Ialomiţa, Mehedinţi, Romanaţi, Teleorman), 13 din Moldova (jud. Bacău, Baia, Neamţ), 21 din Ardeal (jud. Alba, Făgăraş, Odorhei, Sibiu, Târnava mare, Turda şi jud. necunoscut), 2 din Basarabia (Soroca şi jud. necunoscut), 1 din Dobrogea (jud. necunoscut), 1 dintr'o regiune necunoscută a Regatului.

Melodiile acestea au fost culese parte de către elevi ai Academiei de Muzică Religioasă (no. 2, 3, 5, 10, 13, 14, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 42, 46, 50, 53), parte de către elevi ai Conservatorului din Bucureşti (no. 6, 12, 16, 17, 19, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 66, 67), parte de către mine (no. 1, 44, 49, 64, 65) între anii 1925 şi 1930. În acelaş timp au fost culese de către dl. V. Popovici melodiile no. 11, 18, 26, 30, 34, 55, pe când cele no. 4, 7, 8, 9, 15, 28, 47, 48, 51, 52, 54, 61, 63, care fac parte dintr'o culegere manuscrisă postumă a lui B. Anastasescu aflată în posesia mea, au fost adunate între 1906 şi 1910. Melodia no. 20, comunicată mie odinioară de maestrul Kiriac, a fost însemnată de un culegător necunoscut, un şcolar, acum vre-o 27 ani.

S'au strâns aşa dar într'un mănunch fapte muzicale ce nu sunt nici contimporane, nici vecine: cu atât mai prielnice învăţământului, căruia îi sunt mai cu seamă menite.

*

Am împărţit întregul material în două: deoparte „colinde", (no. 1—28) de alta „cântece de stea" (no. 29—67).

Termenii aceştia tehnici suut convenţionali, nu însă arbitrari. Convenţionali, fiindcă terminologia populară se schimbă după timp şi loc, astfel că de pildă melodiile ardeleneşti no. 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 62, aşezate aci printre cântecele de stea, se chiamă colinde acolo unde au fost culese; nu însă arbitrari, fiindcă numesc două plăsmuiri înrudite, dar deosebite ale artei populare. Luând drept temei starea de fapt din unele judeţe ale Munteniei unde datinile sărbătorilor de iarnă sunt încă păzite (Ilfov, Buzău, Ialomiţa), înţelegem prin colinde acele cântece rituale vădit ţărăneşti ce se cântă fără stea în noaptea de Crăciun şi pe alocurea Sf. Vasile; prin cântece de

stea acele cântece rituale vădit cărturăreşti ce se cântă „la stea" între Crăciun şi Bobotează.

Cu atât ne putem mulţumi în aşteptarea unei definiţii mai precise ce încă nu s'a dat. Refrenul nu este, cum s'a spus, un atribut nelipsit al colindei: în culegerea aceasta lipseşte colindelor no. 1, 3, 4, 7, 11, 14, 16; şi nici lipsa refrenului nu este o însuşire necesară a cântecului de stea: cântecele de stea no. 40, 44, 48, 49, 50 au refrenuri, no. 62 chiar un refren clasic de colindă. Rămân în schimb hotărâtoare forma şi cuprinsul literar. Stilul poetic al colindei este arhaic, cuprinsul epic, subiectul celei „religioase" împrumutat fie Noului Testament [1]), fie unei mitologii creştine cu rădăcini—cred cei mai mulţi—în apocrife (Facerea lumii, Lupta Sf. Ilie cu Iuda etc.); stilul poetic al cântecului de stea este modern şi deseori străin [2]), cuprinsul deseori liric, motivul lui epic deseori împrumutat Vechiului Testament.

Definiţia de mai sus se bizue dealtfel pe părerea mai tuturor cercetătorilor că ar fi mai vechi colindele decât cântecele de stea [3]). Ea ne îndrituește să cuprindem într'una sau cealaltă categorie cântecele aparţinând unor subspecii, dar având caracteristicile speciei principale, alăturând, de pildă, colindelor cântecul no. 18, de fapt un specimen de „zori" [4]), cântecelor de stea cântecul no. 45, de fapt un cântec de Vicleim sau cântecul no. 47, de fapt „Verşul Botezului".

În cuprinsul fiecărui gen am înşirat cântecele după subiectele literare: întâi colindele religioase povestind întâmplări din Testament, în ordinea cronologică a acestora, apoi colindele religioase cu subiect din Noul Testament în ordinea arătată, apoi cele cu subiect din Vechiul Testament, asemenea cronologic, apoi celelalte.

*

De era mai bogat materialul publicat, clasarea aceasta, suficientă aci, ar fi lăsat mult de dorit. Ea nu ţine socoteală de melodii, al căror studiu ni se cere mai cu seamă.

Apropiind însă unele de altele melodiile cu aceleaşi caracteristice am fi nevoiţi să despărţim textele cu acelaş subiect. Melodiile nefiind legate neapărat de un anume text, cântecul de stea no. 57 s'ar aşeza, de pildă, în apropierea cântecului de stea no. 64 sau a colindei no. 14, foarte departe de cântecul de stea no. 58, deşi are acelaş text ca acesta. Corectă n'ar fi prin urmare decât o îndoită clasare: a melodiilor deoparte, a textelor de alta. Indreptar al celei dintâi ne-am putea alege studiul d-lui Rosetti asupra colindelor religioase [5]), nor-

---

1) astfel că se potriveşte şi cântecului nostru popular, în înţelesul strict al cuvântului, cea ce spune G. Doncieux despre cel francez: „L'ancien Testament n'a rien fourni à la chanson française..." (*Le romancéro populaire de la France*, Paris 1904, pag XXII).

2) anume atunci când întâlnim alte versuri decât cele de 6 (5) pi 8 (7) silabe sau, ca în vestitul „O, ce veste minunată...", *strofa*, necunoscută poeticii populare româneşti.

3) pe a d-lui Sabin V. Drăgoi, de pildă: „...cântecele de stea (Vitleem, Vertep, Irozi), care sunt o specie inferioară a colindelor, introduse mai târziu". (*303 Colinde*, pag. XIV).

4) V. o versiune complectă a textului în TUDOR PAMFILE: *Crăciunul* Bucureşti 1914, pag. 123.

5) AL. ROSETTI: *Colindele religioase la Români*, Bucureşti 1920.

mele celeilalte le mai căutăm : aflarea lor este unul din ţelurile cursului de folklore al Academiei de Muzică Religioasă. Este deajuns să arătăm datele problemei, ca greutatea întreprinderii să poată fi bănuită.

O analiză conştiinciasă va trebui să ţină seamă de însuşirile tonale, ritmice, morfologice ale melodiilor. Răsfoind o culegere, chiar de mică întindere ca cea de faţă, ne izbeşte felurimea scărilor întrebuinţate : scări moderne, majore şi minore (ca la 1, 3, 7, 9, 24, 29, 31, 39, 43, 48, 50, 58 : majoră şi 38, 49, 52, 65 : minoră) scări medievale asemănătoare celor gregoriene (ca la 5, 12, 14, 17, 21, 22, 23, 34, 36, 44, 46, 47, 51, 56, 57, 64) care le bănuesc o rămăşiţă a celei mai vechi muzici creştine, comune Apusului şi Răsăritului, scări cromatice (ca la no. 4), scări defective sau dubioase (ca la 2, 16, 19, 26, 28, 30, 35, 37, 45, 54, 55, 61, 62), scări hibride (ca la 8, 11, 15, 66)[1] ; apoi cadenţe neobişnuite, de pildă într'un mod major pe treapta 2-a (ca la 20, 25, 27, 32, 42, 53, 67) sau a treia (ca la 18, 40) sau pe dominanta inferioară (ca la 6, 31) sau superioară (ca la 13), însfârşit rare melodii modulante, mai corect : politonice (10, 59, 60, 63).

Tot atât de felurite sunt şi tiparurile arhitectonice ; dela simpla alăturare a două fraze melodice (2 versuri fără refren — AB — ca la 7, 12, 14, 16, 29, 32, 34, 39, 43, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 64 sau vers şi refren — A*rf* — ca la 5, 8 9, 13, 27, 28) până la forme complicate ca la 18, unde aceias frază melodică se cântă când pe cuvintele refrenului, când pe un vers al textului propriu zis : A*(rf)* B*(rf)* CABC *(rf)* sau la 11 : ABACB, trecând prin clasicul A*rf*A (2, 19, 22, 26) sau A*rf*B (17) sau AB*rf* (20, 23, 44), prin |: *rf* :| AA (10), A*rf*A*rf* (24. 25) sau A*rf*B*rf* (6, 15, 48, 49, 50) prin AB*rf*C (62), AABB (45), ABCB (30, 31, 42, 52), ABCC (51, 67), ba chiar AACC*rf* (40) până la forma normală a cântecului de stea : ABCD (1—singura colindă din această grupă—, 33, 35, 36, 37, 38, 41, 46, 47, 58, 59, 63, 65, 66)[2].

*

Am fost silit să schimb intr'o măsură oarecare redactarea muzicală a unora din notaţiile culegătorilor : schimbările au cruţat fireşte linia melodică, dar nu totdeauna împărţirea ritmică. Dealtă parte, spre a da tuturor notaţiilor aceiaş înfăţişare, am scris în toate cazurile la cheie şi în dreptul sunetului care-l privesc accidenţii mereu valabili într'o melodie. oricare ar fi ei Scările colindelor fiind deseori deosebite de majorul şi minorul modern, s'au înlăturat astfel asemuiri greşite.

Convenţională este asemenea redactarea textelor. Am urmat aci aproape întocmai aceleaşi norme ca în culegerea *30 Cântece populare* publicată în 1927 de Societatea Compozitorilor Români 1), şi anume :

refrenul s'a tipărit cu litere cursive şi între „croşete",

împărţirea textelor în „cuplete" prin repetiţia melodiei fiind arbitrară în popor, s'a tipărit la începutul fiecărui text cel dintâi grup de versuri cântat,

---

[1]) Clasificarea aceasta a scărilor ar mai putea fi discutată : unele scări defective s'au socotit suficient caracterizate prin anume f rmule melodice, unele alteraţii în suire sau coborâre au fost privite ca organice, putând fi în realitate accidentale ş a.m.d.

[2]) La care s'ar putea adăoga melodiile no. 48 şi 49, al căror refren versificat (spre deosebire de refrenurile obişnuite) se cântă pe o frază melodică organic legată de celelalte.

[3]) V. acolo, pag. 8—10.

întocmai cum a fost cântat, spre a sluji „drept calapod pentru gruparea versurilor următoare".

silabele „auxiliare" datorite cântării ca *u*, *ă* şi altele s'au tipărit deasemenea cu litere cursive.

Toate textele s'au scris în limba literară înlăturându-se toate particularităţile foneticii (aproximativ notate de culegători), păstrându-se particularităţile morfologiei, tipărite cursiv.

Liniile de puncte arată că urmarea unui text (sau câte un vers din cuprinsul lui) lipseşte fără îndoială.

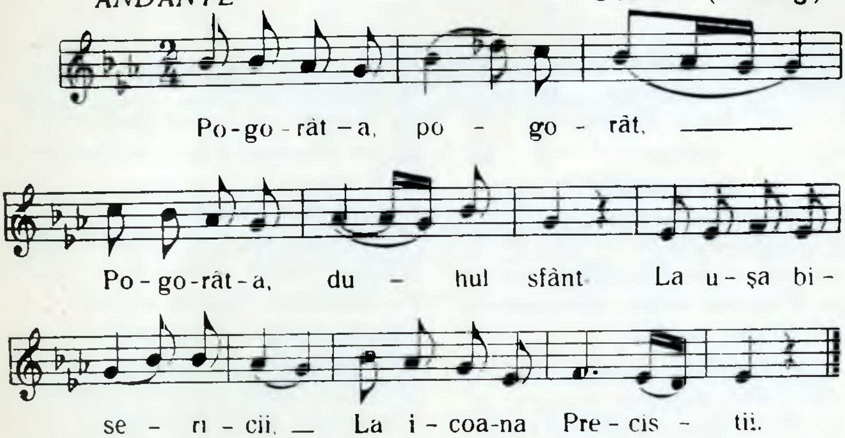
Const. Brăiloiu.

COLINDE

1

C. BRĂILOIU
Odorhei (Feleag)

ANDANTE

Pogorât-a, pogorât,
Pogorât-a Duhul Sfânt
La uşa bisericii,
La icoana Precistii.

Icoana îl întrebară :
„Ce veste-ai adus în ţară ?"
— Veste bună-a fost şi iară,
Maria, fata fecioară,
I-a sosit vremea să nască
Şi umblă din casă'n casă
Şi nimenea nu o lasă.
Dar colea pe înserat
Într'un grajd s'au aşezat
Şi-a născut pe fân uscat
Prunc frumos şi luminat.

Frumos nume ce i a dat,
Isus Cristos împărat;
Frumos nume ce i-a pus,
Isus Cristos, Isus. —
Noi umblăm şi colindăm,
La bun gazdă închinăm
C'un *buchet* de busuioc,
Să fii, gazdă, sănătos;
C'un *buchet* de ismă creaţă,
Să ai, găzdoaie, viaţă.
Slobozi-ne, gazdă, 'n casă,
C'asta-i colindă frumoasă.
Nu ştiu, gazda nu-i acasă,
Ori găzdoaia-i mânicasă
De nu ne sloboade'n casă.

2

A. STOIA
Sibiu (Mohu)

ALLEGRETTO

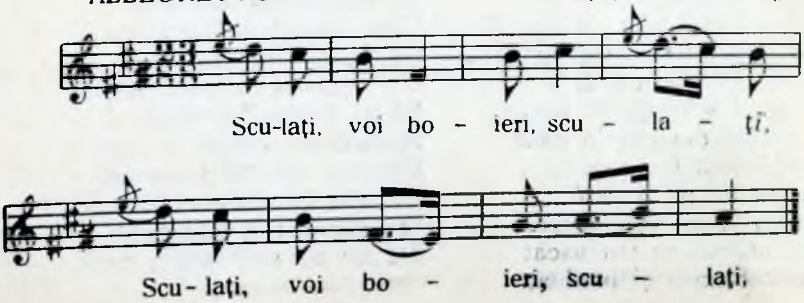
La chilie de tămâe
[Domnului, Domnului, Doamne]
Șade cea Sfântă Marie.

Ea de fiu că s'a simțit
Și s'a luat și s'a dus
La pășunea oilor,
Ca ea să se hodihnească
Și pe Domnul Sfânt să-l nască.
Nu s'a putut hodini
De rosura oilor,
De zbieratul mieilor
Și cu greu le-a blestemat:
„Roadeți, voi oi, cât veți roade,
Și voi saț să nu-mi aveți
Nici până treceți cărarea."
Și s'a luat și s'a dus
În ieslele boilor,
Ca ea să se hodihnească
Și pe Domnul Sfânt să-l nască.
Boii roase, cât rosei,
Și'ncepui a rumega
Și frumos jos se culca,
Măica Sfântă hodinea,
Pe Domnul Sfânt îl năștea.
Din pociumpi făclii ardea,
Din proptele floricele,
Domnul Sfânt că și-a trimes
Un prunc mic și botezat
Și cu părul retezat,
Și pe brațe l'a luat
Și la cer l'a ridicat.

3

V. MIRONESCU
Neamț (Piatra-Neamț)

ALLEGRETTO

Sculaţi, voi boeri, sculaţi,
Sculaţi, voi boeri, sculaţi,
Că vă vin colindători
Noaptea pela cântători
Şi nu vă vin nici c'un rău,
Ci vă duc pe Dumnezeu,

Să vă mântue de rău,
Dumnezeu cel nou născut,
În scutece *şi'n născut.**)
Sculaţi, voi Români plugari,
Că pe cer s'au arătat
Un luceafăr minunat.

4

B. ANASTASESCU
Bacău (Pănceşti)

MODERATO

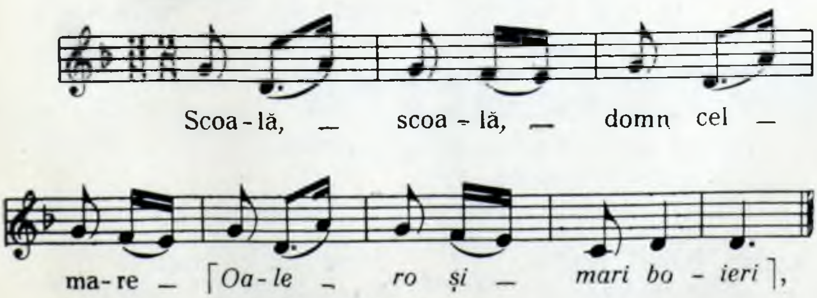
Ia sculaţi, sculaţi, boieri mari,
Că vă vin colindători
Şi v'aduc pe Dumnezeu,
Să vă mântue de cel rău,

Un Dumnezeu nou născut,
În scutece învăscut,
Că pe cer s'a arătat
Un luceafăr minunat.

5

CH. POPESCU
Argeş (Curtea de Argeş)

ALLEGRO

---

*) *Sic!*

Scoală, scoală, domn cel mare
[Oalero şi mari boeri],
Şi aprinde-o lumânare
Şi-o lipeşte 'ntre icoane
Şi te roagă: Doamne, Doamne.
. . . .

6

H.BRAUNER
Teleorman (Seaca)

MODERATO

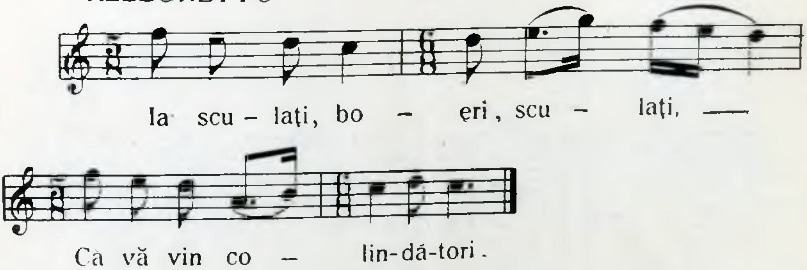

. . . .

7

B. ANASTASESCU
Neamţ

ALLEGRETTO

Ia sculaţi, boieri, sculaţi,
Că vă vin colindători
Şi vă vin cu bucurie
Noaptea pe la cântători.
. . . .

8

ANDANTINO

B. ANASTASESCU
Basarabia

. . . .

9

ALLEGRETTO

B. ANASTASESCU
Ilfov (Ghergani)

Faşă albă de mătase
[Domnule şi Domnul sfânt]

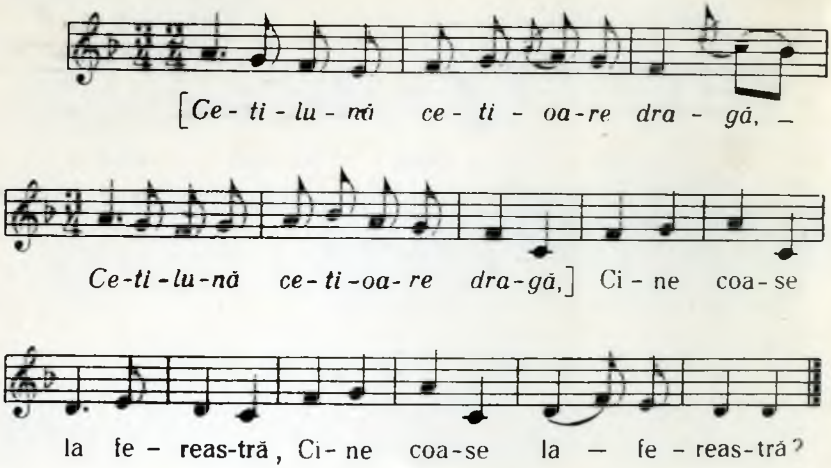
Împletită'n opt şi'n şease,
S'a născut un Fiu de maică,
Fiu de maică fără tată.

L'a luat, l'a botezat,
Dar numele cum i-a dat?
I l'a dat Isus Cristos.
Scutăcel de bumbăcel
Impletit cu fir de măr. --
La anul şi la mulţi ani!

10

CH. POPESCU

ANDANTINO Argeș (Curtea de Argeș)

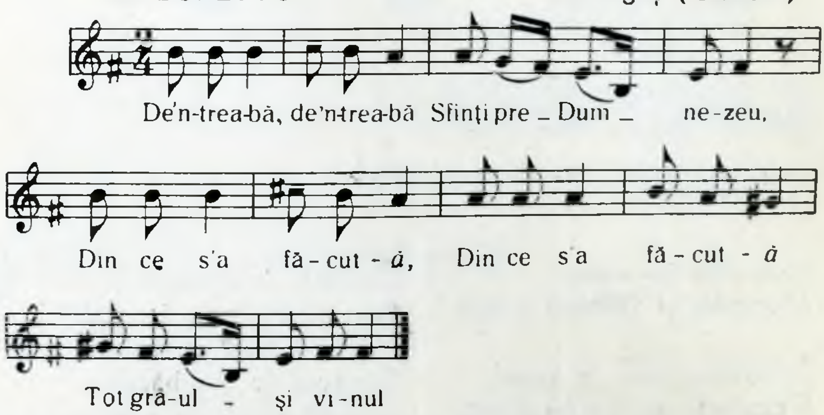
| : *[Cetilună cetioare dragă]* :
| : Cine coase la fereastră? :

Coase Maica Precista,
Coase și inglițește
Și pe noi ne mântuește.

11

V. POPOVICI

ALLEGRETTO Argeș (Câineni)

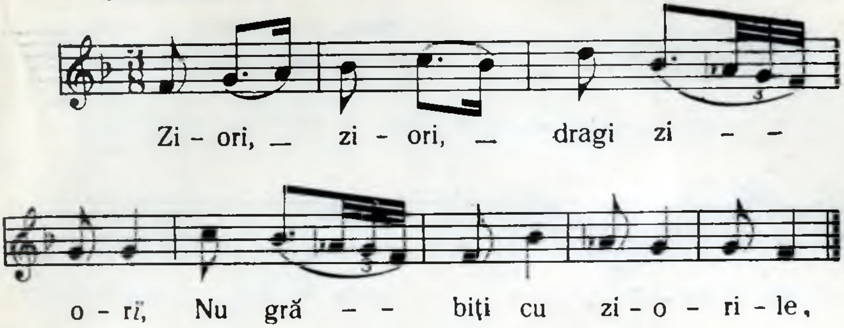

. . . .

12

MODERATO

II. COCIȘIU
Târnava-Mare (Retişul)

Ziori, ziori, dragi ziorĭ,
Nu grăbiţi cu ziorile,

Că-i Dumnezeu cu oile
In fâneţea jidovească,
Jidovii l'au oblicit-*u*

După Dumnezeu fugit-au
Cu securi şi cu topoare,
Pe Dumnezeu să-l omoare.
Iar Dumnezeu ca un sfânt
A dat o ploae cu vânt
Şi i-a luat de pe pământ.

13

MODERATO

A. STOIA
Sibiu (Mohu)

Sus la viţa vinului
[Re Domnul Dumnezeul nostru],

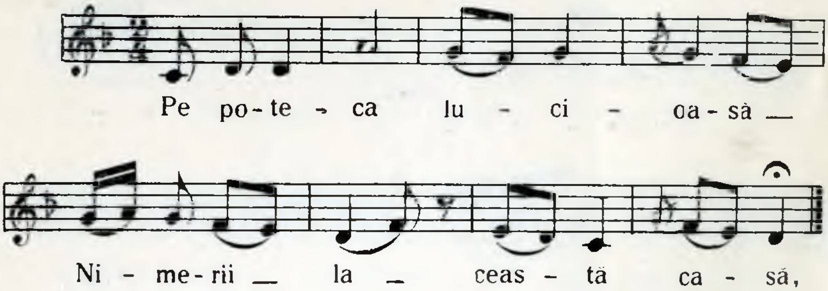
La umbra gutuiului,
Un' prânzeşte Dumnezeu,
Dumnezeu cu Fiul său.
— Doamne-ţi numai mulţumesc,

Că n'am vint, ca să-ţi prânzesc,
Ci am vint să-ţi povestesc.
Iuda'n rai căci a tunat
Şi ce-i bun tot a luat :
Căldăruşa de botez
. . . .

14

CH. POPESCU

MODERATO Argeș (Curtea de Argeș)

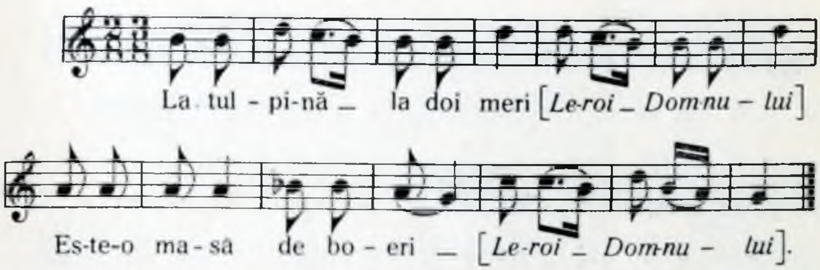
Pe poteca lucioasă
Nimerii la ceastă casă,

Că e 'naltă și frumoasă,
Șade Dumnezeu la masă.
— Tu șezi, Doamne, și mănânci,
Numai eu mă chinuesc,
Căci cu Iuda m'am bătut
Și Iuda m'a biruit.
De-o tuna și fulgera,
Pe Iuda l-o 'nspăimânta.
— Taci, taci, taci, Vasile, taci,
Că voi trimite pe Ilie
Cu trăsnet și cu mânie.
. . . .

15

B. ANASTASESCU

ANDANTINO Romanați (Isbiceni)

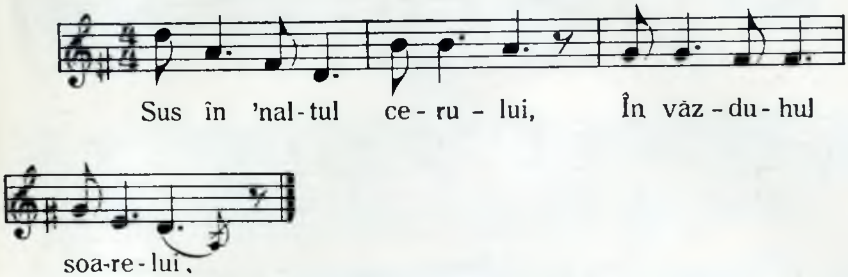
La tulpină la doi meri
[Leroi Domnului]
Este-o masă de boeri
[Leroi Domnului].

N'apucară de 'nchinară,
Nici din masă nu luară,
Văzu pe un om călare,
Alb ca fulgii de ninsoare,
Calul murg și coada verde,
Fuge, fuge, nu se vede.
Foaie verde colilie,
Cine oare, mări, să fie?
E Ilie, Sfânt Ilie,
Care 'mparte pământul,
Pământul cu mugetul
Și cerul cu tunetul.

16

A. IVĂȘCANU
Alba (Roșia Montană)

MODERATO

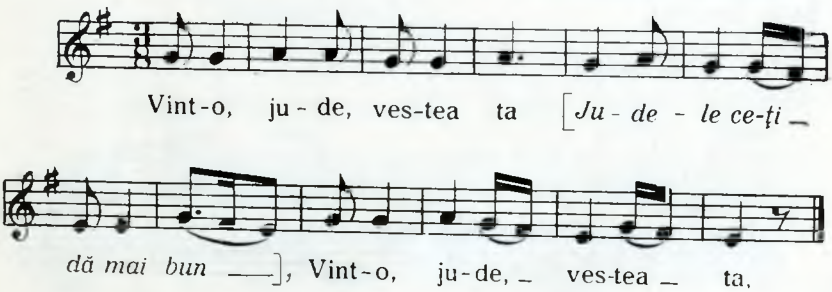
Sus în 'naltul cerului,
In văzduhul soarelui,

Unde șade Dumnezeu,
Judecând pre șerbul său.
. . . .

17

II. COCIȘIU
Târnava-Mare (Retișul)

MODERATO

Vint-o, jude, vestea ta
[Judele ce-ți dă mai bun]
Vint-o, jude, vestea ta,

Că ești, jude, om bogat,
Om bogat și 'ncomorat.
Inșălează și 'nfrânează
Și pe cal *încălechează*

Sai aicea,
sai în Cincea,
Sai în strunga oilor
Și-ți ia mii de miorele,
Să te duci la târg cu ele
Și 'ncă zece
de berbece.
. . . .

18

V. POPOVICI
Argeș (Câineni)

MODERATO

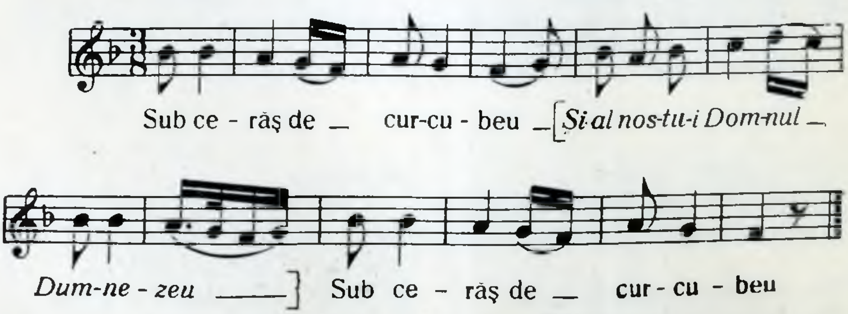
| : *[O ziòri de zïo]* : |,
Ce vă revărsați?
| : Cocoș n'a cântat : |
[O ziòri de zïo],

Popa n'a tocat
Și noi tot umblând
Sate peste sate,
Țara jumătate.
. . . .

19

II. COCIȘIU
Târnava-Mare (Retișu!)

ALLEGRETTO

Sub ceräș de curcubeu
[Ș'al nostru-i Domnul Dumnezeu],
Sub ceräș de curcubeu,

Unde prânzea Dumnezeu,
Vine-o mică d'albinică.
—Bunu-i prânzul, Doamne Sfinte?

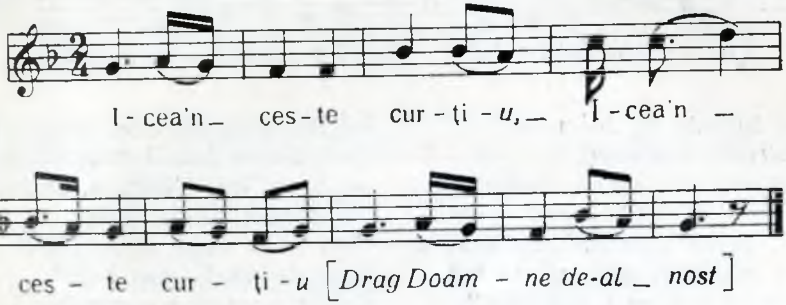
— Bun, albină, hai la el!
— Numai, Doamne, 'ţi mulţumesc,
Dar eu n'am vint, să prânzesc,
Eu am vint, să-ţi povestesc,
C'a tunat şi Iuda 'n rai,
Ce a fost bun, tot a luàt,
Ce-a fost rău, tot a lăsat,

Luă luna cu lumina,
Soarele cu razele
Şi căldare de botez
Şi scaun de jude mare
Şi cârja de vornicie.
. . . .

20

MODERATO

Dobrogea

Icea'n ceste curţi-*u*:
[Drag Doamne de-al nost]

Şi'n ceste domnii-*u*,

'nalte 'mpărăţii
Sunt tot mese 'ntinse
Şi făclii aprinse.
. . . .

21

I. PREOTU

MODERATO

Buzău (Valea-Teancului)

. . . .

22

I. BANESCU
Buzău (Săgeata)

MODERATO

La tulpină la doi meri
[Lerului mărului]
Este-un pat mare, 'ncheiat

Cu dalbe scânduri de brad-*u*,
Cu stâlpşori galbeni de fag.
Dar în pat ce-i aşternut?
De-o polată şi-un cearceaf,
Patru perne curăţele,
Care dorm boeri pe ele.

Ici îmi doarme cest domn bun,
Cest domn bun bătrân Crăciun.
— Scoal'-te, Doamne, fii dormit,
Fii dormit, fii hodinit,
Căci ne-a nins, ne-a viforit,
Vânt de vară ne-a bătut,
Feţele noastre-au rumenit
Ca doi, trei trandafirei. —
Dee Domnul bine'n casă,
Rămâi, gazdă, sănătoasă!

23

I. PREOTU
Buzău (Valea-Teancului)

ALLEGRETTO

|: La fântâna din brădet-o :|
[Cumdai lerului flori de măr]
Este-un leagăn de mătase.

Dar într'ânsul cine-mi şade?
Şade (Leana) ochii negri.
. . . .

24

C. GHIȚĂ
Buzău (Smârdan)

ALLEGRO

La tulpina merilor
[Florile'n dalbe flori de măr]
Este strunga oilor
[Florile'n dalbe flori de măr].
Dar în strungă cine șade?

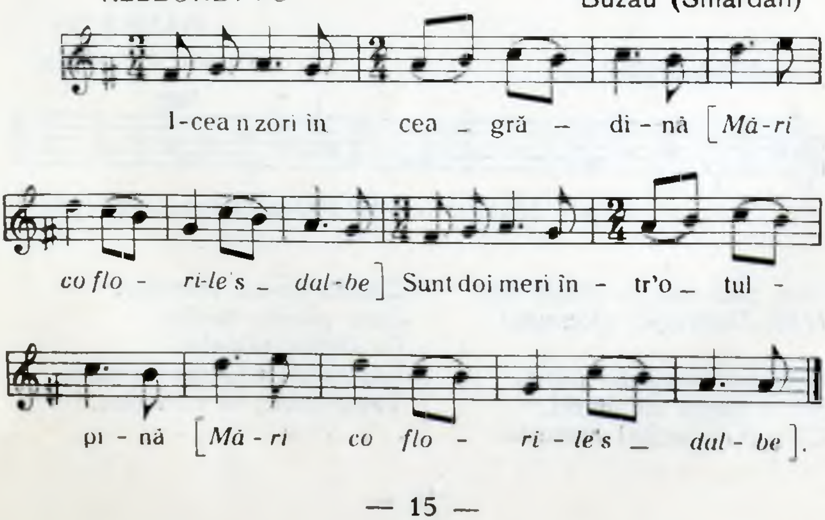
(Ionică) cel bărbat,
Mână oile d'un cap.
Mână, mână, frățioare,
Că te-ajunge nor de ploae,

Dar nu este nor de ploae,
Ci e sora dumitale,
Vine să-i dai zestre mare:
Zece-ori zece de berbeci,
Sute-ori sute
de cornute
Și pe murgul din polată,
Inșeuat și 'mpăturat.
. . . .

25

C. GHIȚĂ
Buzău (Smârdan)

ALLEGRETTO

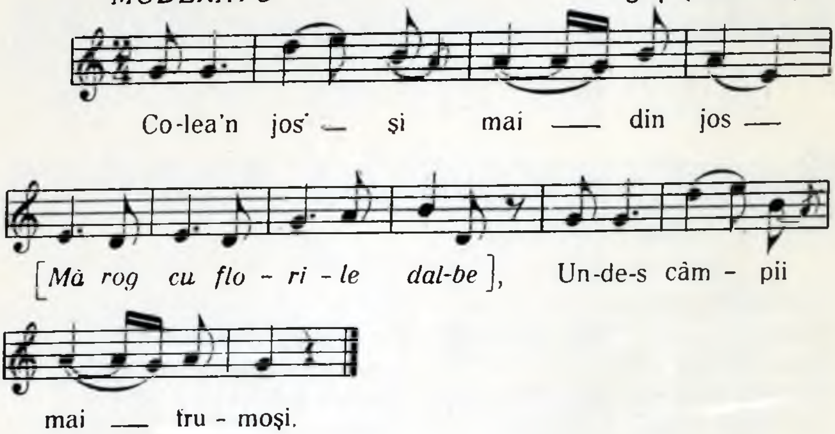
Icea'n zori în cea grădină
[Mări co florile's dalbe]
Sunt doi meri într'o tulpină
[Mări co florile's dalbe].

La tulpina merilor
Este strunga oilor.
Dar în strungă cine șade?
(Ionică) cel bărbat,
Mână oile d'un cap.
. . . .

26

V. POPOVICI
Argeș (Câineni)

MODERATO

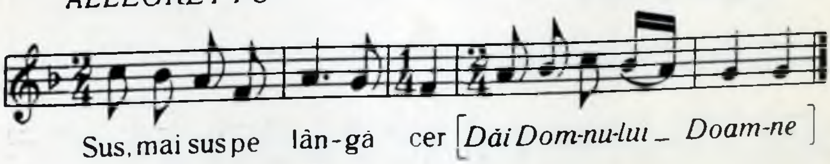
Colea'n jos și mai din jos
[Mă rog cu florile dalbe],
Unde-s câmpii mai frumoși,

Mai frumoși, mai luminoși,
In mijlocul câmpului
Este-o mică biserică
Și'n cea mică biserică
Cântă Ion al lui Gheorghiță.
. . . .

27

I. BĂNESCU
Buzău (Săgeata)

ALLEGRETTO

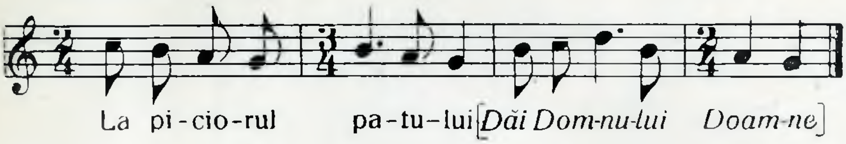
Sus, mai sus pe lângă cer
[Dăi Domnului Doamne]

Este-un negru de norel,
Nu e negru de norel,
Ci e (Gheorghe) frumușel
Călare pe-un vinecior.
Sare poarta raiului
La florile plaiului.
Câte flori sunt pe pământ
Toate merg la jurământ.
. . . .

28

B ANASTASESCU
Ilfov

ALLEGRETTO

La piciorul patului
[Dăi Domnului Doamne]

Joac'un stol de porumbei.
Imi jucară şi săltară,
Sus, mai sus se ridicară,
Printre nori se-amestecară,
Jos, mai jos că se lăsară,

Se lăsară'n fundul mării
Şi luàră pietricele,
Pietricelele
'n degeţele
Şi-apuşoară
'n gurişoară.
. . . .

CÂNTECE DE STEA

29

MODERATO

A. DUMITRESCU
Mehedinți (Bistrița)

Steaua sus răsare
Ca o taină mare,

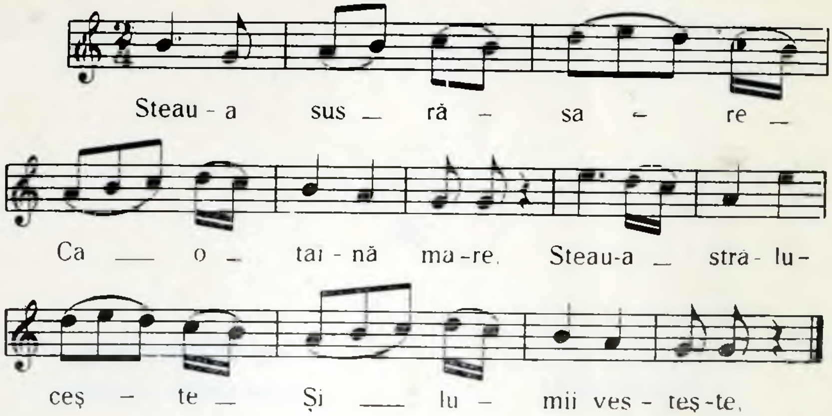
Steaua luminează
Și adeverează,
Steaua strălucește
Și lumii vestește,
Că astăzi curata,
Prea nevinovata
Fecioara Maria
Naște pe Mesia,
Naște pe Hristos
In oraș vestit,
Betleem numit.

Magii, cum văzură
Steaua, și porniră
Și-au mers mult pe jos,
Să dea de Hristos.
Și dacă sosiră,
Indată-l găsiră,
Lui i-se'nchinară
Cu daruri bogate,
Cu daruri vestite
Lui Hristos menite,
Luând fiecare
Bucurie mare,
Care bucurie
Și aici să fie.

30

V. POPOVICI

MODERATO Dolj (Rastu)

Steaua sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua străluceşte
Şi lumii vesteşte,

Că astăzi curata
Prea nevinovata
Fecioara Maria
Naşte pe Mesia
In ţara vestită,
Betleem numită.
Magii, cum zăriră
Steaua, şi porniră,
Mergând după rază,
Pe Hristos să-l vază.
Şi dacă-l aflară,
Lui se închinară
Cu daruri gătite,
Lui Hristos menite.

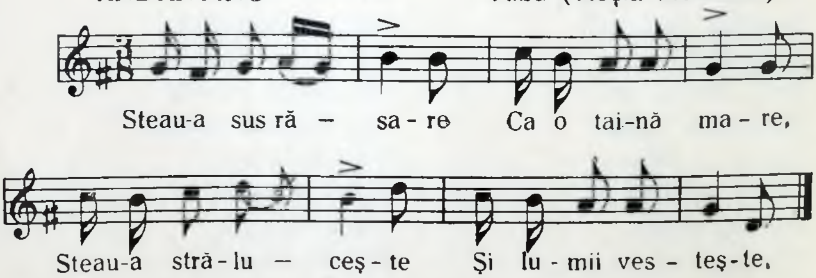
. . . .

Care bucurie
Şi aici să fie
Dela tinereţe
Pân'la bătrâneţe.

31

A. IVĂŞCANU

ANDANTINO Alba (Roşia Montană)

Steaua sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua străluceşte
Şi lumii vesteşte,

Că astăzi curata,
Prea nevinovata
Fecioara Maria
Naşte pe Mesia.

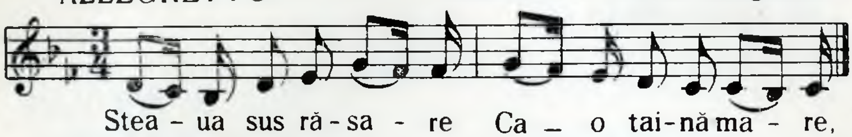
. . . .

32

H. BRAUNER

ALLEGRETTO

Teleorman (Turnu-Măgurele)

Steaua sus răsare,
Ca o taină mare,

Steaua luminează
Şi adeverează,

Că azi prea curata
Şi nevinovata
Fecioara Maria
Naşte pe Mesia.

. . . .

33

II. COCIŞIU

MODERATO

Târnava-Mare (Retişul)

In oraşul Vitleem,
Veniţi, voi toţi, să-l vedem,
Că astăzi ni s'au născut
Domnul cel făr' de 'nceput,

Cel ce este prorocit :
„Se va naşte Mesia
Din Fecioara Maria
Şi din neamul lui Avram,

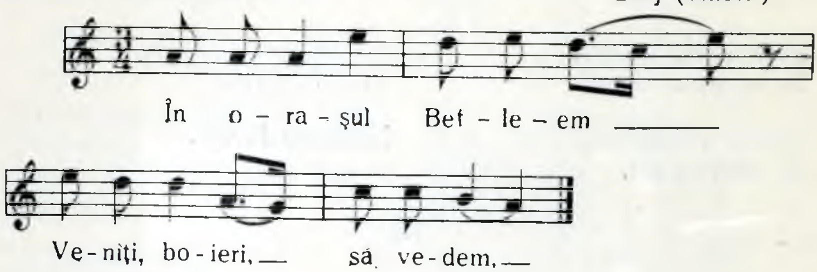
Mântuirea lui Adam",
Pe scaunul lui David Crai
S'a 'nălţat din viţa lui.
Trei crai ai pământului
Veniţi la 'nchinarea lui
Aducându-i daruri lui
Aur, smirnă şi tămâe,
Fecioarele vor cânta,
Pe deasupra ieslei
Frumos cântă îngerii.
Slavă sus lui Dumnezeu,
Pe pământ Fiului său!

Pe pământ să fie pace,
Aceasta Domnului place,
Intre oameni bună 'nvoire.
Şi deacum până'n vecie
Mila Domnului să fie,
Tuturor de bucurie
Şi nouă de veselie
Şi'ntru mulţi anii viitori
Şi'n aceste sărbători.
Intru mulţi ani delungaţi
Să-i ajungeţi să-i serbaţi.

34

V. POPOVICI
Dolj (Rastu)

MODERATO

In oraşul Betleem
Veniţi, boeri, să vedem,

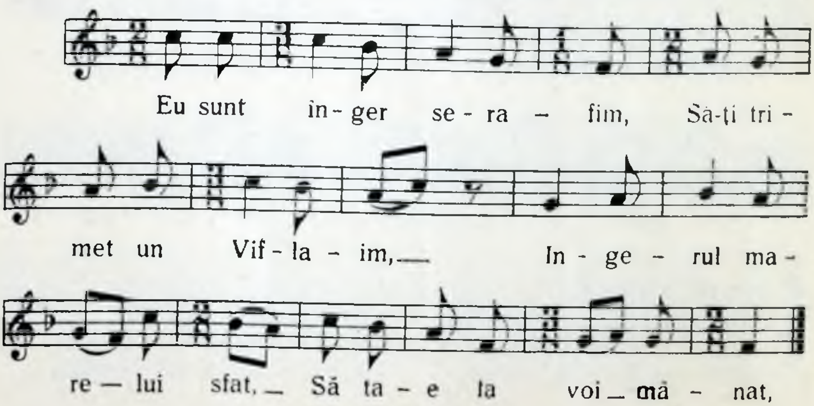
Că astăzi ni s'a 'mplinit
Profeţia de demult,

Că se va naşte Hristos,
Mesia, chip luminos,
Din Fecioara Maria,
Şi din neamul lui Avram.
. . . .

35

H. BRAUNER
Făgăraş (Sâmbăta de Sus)

ALLEGRETTO

Eu sunt înger serafim
Să-ţi trimet un Viflaim,
Ingerul marelui sfat
Să tae la voi mânat,

Ca să vă spue 'ntr'ai voştî
De-această minune nouă.
Sculaţi, fraţi, nu mai dormiţi
Şi de grabă să-mi veniţi
In oraşul jidovesc,
Ce Viflaim îl numesc,
Îl numesc cu seara bună,
Cu îngerii dimpreună.
Şi de acum până în vecie
Mila Domnului să fie!

36

II. COCIŞIU
Târnava-Mare (Retişul)

ALLEGRETTO

Acum am văzut minune,
Care îngerii ne-o spune,
Acum toate s'au plinit
Câte s'au fost prorocit

Despre Mesia Hristos
Toate s'a împlinit frumos.
Unde este-acum un om
Precum a fost Solomon,
Ca să-i cântăm aliluia?
Din cântările-acestuia
Vom cânta acum şi noi
In fluere şi'n cimpoi.

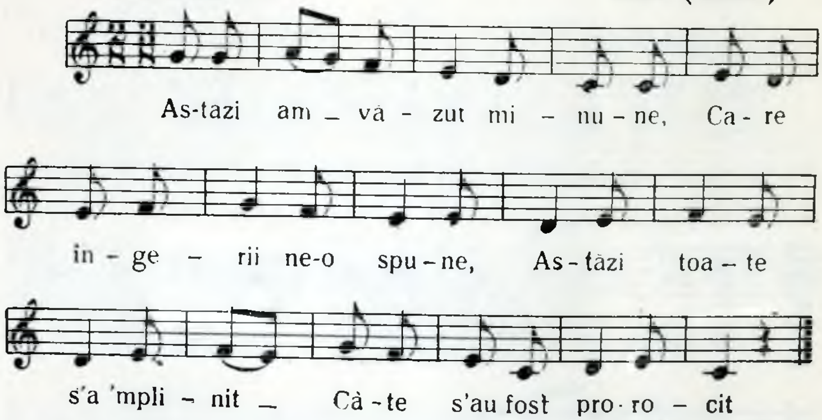
Vino, fraţiorul meu,
Vino, o iubitul meu,
Vino la grădina sa,
C'a 'nflorit rudenia.
Din ce-i drept a odrăslit
Şi frumos a înflorit
Din Ioachim şi Ana,
Ca să se 'mplinească taina,
Taina cea din veac ascunsă
Şi de îngeri neştiută,
Că Fecioara Maria
Şi-a 'ntocmit rudenia
Peste toată Iudeia,

Încă şi'n Samaria.
Să trecem la Palestina
Unde-a răsărit lumina,
Să mergem la Vifleem,
Lumina să o vedem,
Văzând fecioară şi maică
Născând Fiul fără taică.
Cel ce dă lumii viaţă
Il poartă Fecioara'n braţe.
Acelui să ne'nchinăm
Cu îngerii să-i cântăm :
„Slavă ţie din vecie.
Domnul lăudat să fie,
Ali — aliluïa
Lui Dumnezeu unuia !"

37

A STOIA
Sibiu (Mohu)

MODERATO

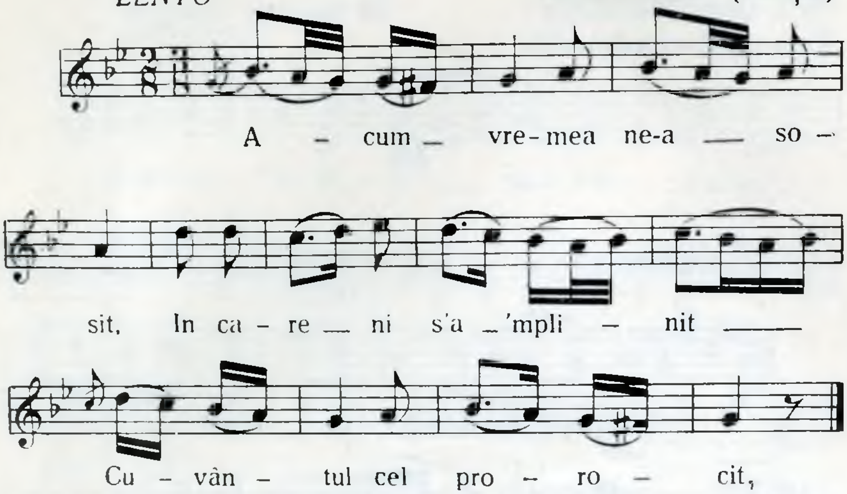
Astăzi am văzut minune,
Care îngerii ne-o spune,
Astăzi toate s'a 'mplinit
Câte s'au fost prorocit

Despre Mesia Cristos,
Toate s'a 'mplinit frumos.
Unde este acum om,
Precum a fost Solomon,
Ca să cântăm aliluia?
Din cântarea acestuia
Vom cânta acum şi noi
Din fluere şi cimpoi.
Vino, frăţiorul meu,
Vino, o doritul meu,
Vino la grădina ta,
Că ţi-a înflorit roada,
Că Fecioara Maria
Şi-a dat mirodenia.
Să trecem la Palestina,
Unde a văzut lumina;
Să trecem la Vifleem,
Lumina să o vedem.
Vezi, o fecioară şi-o maică
A născut şi făr' de taică,
Cel ce dă lumii viaţă
Il ţine Fecioara 'n braţe.
Acestui să ne 'nchinăm,
Credincioşii să-i strigăm:
Slavă ţie din vecie,
Mila Domnului să fie!

38

II. COCIȘIU
Târnava-Mare (Retișul)

LENTO

Acum vremea ne-a sosit,
In care ni s'a 'mplinit
Cuvântul cel prorocit,

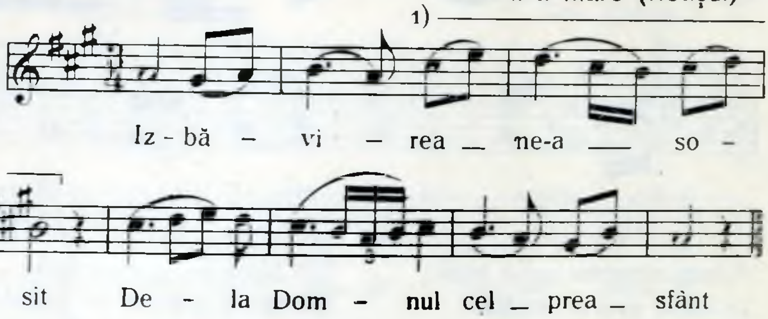
Carele așa grăia:
„Se va naște Mesia
Din Fecioara Maria".
Craii cei filosofești
La Vitleem nimeresc,
Naşterea o preamăresc.
Astăzi s'a încununat
Jidovescul împărat,
În iesle s'a înfășat.
O, ce bucurie mare,
Lui Irod ce turburare,
Că d'aceasta rău îi pare.
Marie, 'ntărește-te,
Iosive, gătește-te,
Bine socotește-te!
Iosive, Irod întreabă,
Fugi cu Fiul mai de grabă,
Să nu-l afle făr' de treabă.
O Iroade, ce gândești,
Ce poruncă poruncești,
Că mulți prunci să prăpădești!
O, vai, Iroade, ce faci,
Ucizi coconi mici săraci,
O, ce lege sfântă calci!
Patrusprezece de mii
Maice rămân făr' de fii,
Mai mult moarte decât vii.
O, ce amar maicilor
De tăerea pruncilor,
De-a nevinovaților!
O, cât sânge s'a vărsat,
Cât sânge nevinovat,
O Iroade, ce păcat!
Ce poruncă nemiloasă,
Și ce moarte lăcrămoasă,
Ce țipete suspinoase!
Ți-ai cercat dumnezeirea,
Ți-ai stricat ție mărirea,
Ai vătămat omenirea.
Isuse, crai îngeresc,
Impărate jidovesc,
Ingerii te preamăresc.

Intre cei de sus mărire,
'ntre oameni bună 'nvoire
Şi deacum până'n vecie
Mila Domnului să fie !
Tuturor de bucurie
Şi nouă de veselie
Şi 'ntru mulţi ani viitori
Şi'n aceste sărbători
Să fim toţi veselitori.

39

II. COCIŞIU
Târnava-Mare (Retişul)

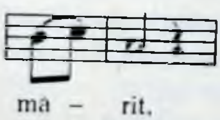
MODERATO

Izbăvirea ne-a sosit
Dela Domnul cel prea sfânt

Nouă, poporului său,
Dela Domnul Dumnezeu,
Că Fiul dumnezeesc
Al Tatălui cel ceresc
S'a născut azi din fecioară,
Voind pentru noi să moară,
Ca prin sfânt sângele lui
Să ne facem fii ai lui.
Să-i cântăm cu umilinţă
Cântare de biruinţă.
Ali-aliluia
Lui Dumnezeu unuia,
Unuia mărit, [1])
In Treime preaslăvit.

1)

40

A. IVĂȘCANU
Alba (Roșia Montană)

ANDANTE

. . . .

41

• Il. COCIȘIU
Târnava-Mare (Retişul)

MODERATO

Trei crai dela Răsărit
Cu steau'au călătorit.
Când în cale purcedea,
Steaua 'nainte mergea;

Când sta, de se odihnea,
Steaua încă 'ngăduia.
La Erusalim s'a dus,
Steaua lor li s'a ascuns
Şi le-a fost lor de-o 'ntrebare
De-o naştere de crai mare:
„Unde ştiţi că s'a născut
Un crai mare de curând?
Stea-am văzut la Răsărit,
După dânsa am venit".
Iară Irod împărat
Auzind, s'a supărat,
Craii 'ntr'ascuns a chemat,
Mulţi coconi mici a tăiat,
Patrusprezece de mii
De doi ani mai mici în jos,
Vrând să tae pe Hristos.

Pe Hristos nu l'a tăiat,
Precesta l'a apărat.
El s'a temut de domnie
Şi-a scăpat de 'mpărăţie.
Glas în Roma s'auzea,
Maicele cum lăcrăma,
Toate din gură grăia
Cu glas jalnic şi striga:
„Of, săracele de noi,
C'am rămas făr de coconi!
Foc din cer să se coboare,
Iroade, să te omoare;
Foc din cer să se aprinză,
Iroade, să te cuprinză!
Cu sabie îngerească
Domnul să te prăpădească!"
Şi deacum până'n vecie,
Mila Domnului să fie!
Tuturor de bucurie
Şi nouă de veselie
Şi'ntru mulţi ani viitori
Să fim toţi veselitori.

42

A. STOIA
Sibiu (Mohu)

ALLEGRO

Trei crai dela Răsărit,
Cu steaua călătorind,
Când în cale purcedea,
Steaua 'nainte mergea;

Când sta, de se hodinea,
Steaua încă 'ngăduia.
La Ierusalim s'a dus,
Steaua lor li s'a ascuns
Şi lor le-a fost de 'ntrebare
De naşterea de-un crai mare,
Unde s'a născut, zicând,
Un crai mare de curând?
Văzut stea la Răsărit,
După dânsa au venit,
Iară Irod împărat
Auzind, s'a tulburat,
Mulţi coconi mici a tăiat,
Tocmai *patruspece* mii
De nevinovaţi copii
De doi ani şi mai în jos,
Vrând să tae pe Cristos.
Pe Cristos nu l'a tăiat,
Tatăl său l'a apărat
Şi l'a dus la Egiptie,
Să-l aşeze pe-o moşie
Ca pe-u' 'mpărat de vecie.
Amin, Doamne, slavă ţie!

43

H. BRAUNER
ALLEGRETTO
Făgăraş (Sâmbăta de Sus)

Trei crai dela Răsărit
Cu steaua-au călătorit

Şi-au mers, după cum cetim,
Până la Ierusalim.
Ş'acolo dac'au ajuns,
Steaua'n nor li s'a ascuns
Şi le-a fost lor de-o 'ntrebare
De-o naştere de-un crai mare,
Unde s'au născut, zicând,
Un crai mare de curând.
. . . .

44

C. BRĂILOIU
Soroca (Cotiugenii Mari)

ANDANTE

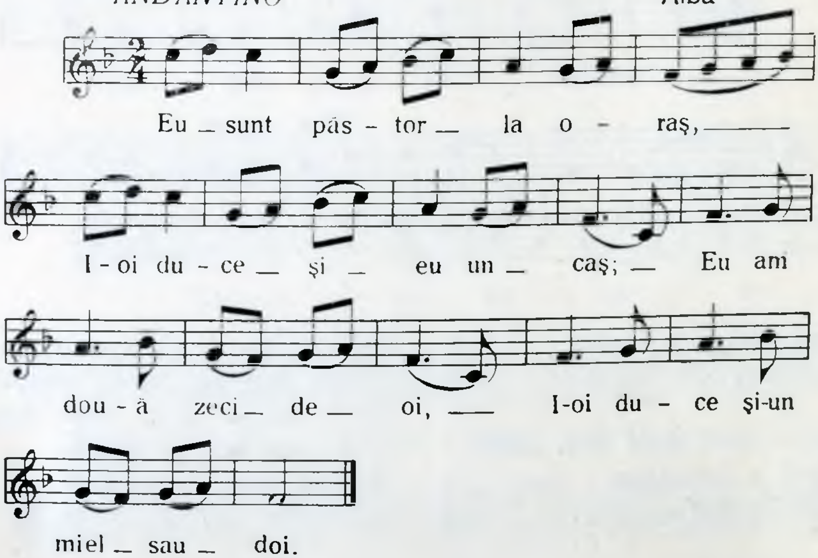
| : Trei crai dela Răsărit : |
[O Cristoase slavă ţii],

Steaua pe cer mergea
Şi locul Naşteri-arăta.
. . . .

45

A. IVĂŞCANU
Alba

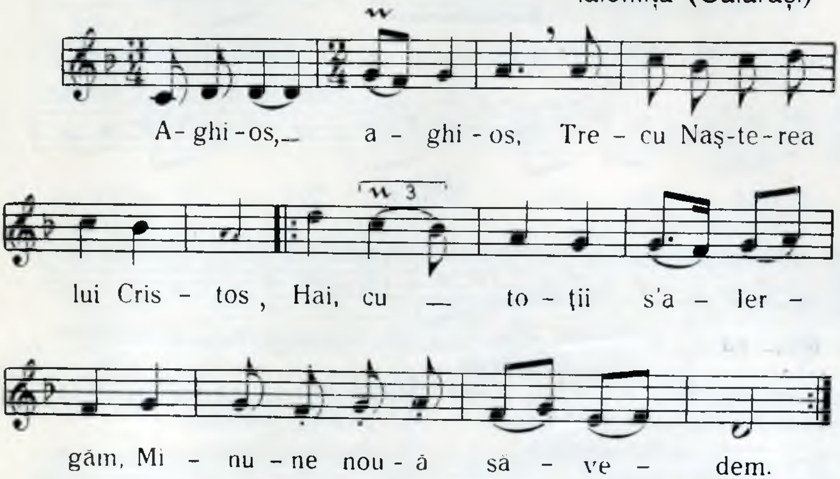
ANDANTINO

. . . .

46

C. FLOREA
ANDANTE Ialomiţa (Călăraşi)

Aghios, aghios!
Trecu Naşterea lui Cristos,
| : Hai cu toţii s'alergăm,
Minune nouă să vedem. : |

La Iordan, râul frumos,
Acolo vine Cristos,
Să ne boteze 'n Troiţă,
'n pravoslavnica credinţă.
Iată şi Sfântul Ioàn
Vine către Iordan.
— Vino, Ioane — acum, cutează
Şi pe mine mă botează.
— Doamne, cum voi cuteza
Pe tine-a te boteza?
Eu sunt iarbă şi ţărână
Şi-mi tremură a mea mână;
Tu eşti foc ce mistueşti,
Tu şi munţii îi topeşti,
De tine de m'oi atinge,
Mult m'oi arde şi m'oi frige.
Atunci Domnul mi-l privi,
Lui Ion îi porunci:
„Vină, Ioane, nu te'ndoi,
Că legea se va 'noi".
Sfântul Ioàn cuteza,
Pe Domnul mi-l boteza.
Duhul Sfânt de la cer zboară,
Ca un porumb se coboară.
Atunci cerul s'a deschis,
Glasul Tatălui a zis:
„Iată Fiul meu iubit,
Intru carele bine-am voit".

47

B. ANASTASESCU
Ardeal

MODERATO

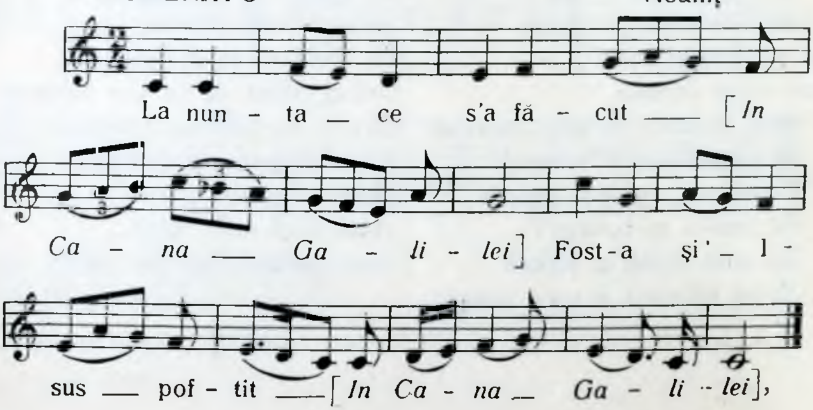
Aghios, aghios,
Trecu Naşterea lui Cristos.
Veniţi toţi, să ne-adunăm,
Vitleimul să-l lăsăm,

La Iordan s'alergăm,
Minune nouă să vedem,
La Iordanul cel frumos,
C'acolo vine Cristos.
Duhul Sfânt din cer zboară,
Ca un porumb se coboară,
Apele să le sfinţească
Şi pe noi să ne 'spăşească.
Al *pustiu* locuitor
Şi Iòn Botezător
Mai 'nainte se găteşte,
Pocăinţa o vesteşte,
Pe toţi vrea să-i mântuiască
Şi cu apă să-i stropească.
Iară când veni Cristos,
Iordanul s'a întors,
Înapoi fugi cu pripă,
Iar prorocul sta cu frică.

4

B. ANASTASESCU
Neamţ

MODERATO

La nunta ce s'a făcut
[In Cana Galilei]
Fost-a şi Isus poftit
[In Cana Galilei],

Şi Isus şi Maica sa,
Să veselească masa.
Şezând la masă şi bând,
Băutura ne-ajungând
Şi mesenii, câţi erau,
Nici unul nu cutezau.
Iar Isus a poruncit
Şase vase de-au umplut,
Isus le-au blagoslovit,
Apa'n vin s'a prefăcut.

49

C. BRĂILOIU
Fălticeni (Fălticeni)

ALLEGRETTO

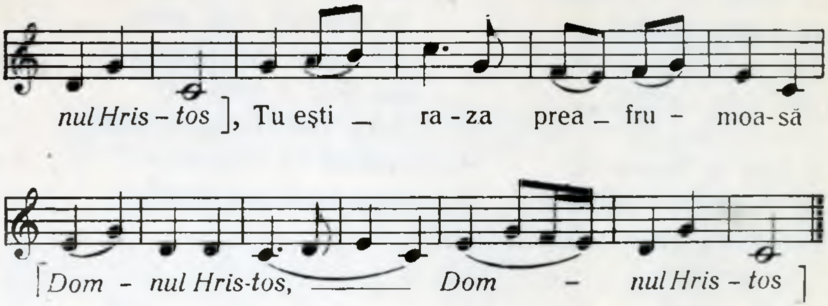
. . . .

50

C. FLOREA
Ialomiţa (Călăraşi)

MODERATO

Doamne Isuse Hristoase
| : [Domnul Hristos] : |,
Tu eşti rază prea frumoasă
| : [Domnul Hristos] : |

Şi lumin'adevărată.
Vrând să mântueşti pe om,
Ai venit în chip de rob.

O Isuse, nume dulce,
M'ai scăpat prin sfânta cruce
De osânda strămoşească
Şi de mâna diavolească.
Şi de-acum până'n vecie
Mila ta, Doamne, să fie
Cu dar şi cu bucurie
Şi'ntru mulţi ani să vă fie !

51

B ANASTASESCU
Ilfov

ALLEGRETTO

Domnul stătu crai în ţară,
Tările se spăimântară,
Şi tot pământul să salte,
Cu ostroave, de departe.

Imprejur nouri şi ceaţă

Sprijină sfânta lui faţă
Şi dreptatea lui domneşte
Pe scaunul ce-l odihneşte,
Ne-alungând pe nimeni feţe.
Cu dreptate'n curăţie
Te-aşteptăm cu bucurie.
. . . .

52

B. ANASTASESCU
Fălticeni (Fălticeni)

ANDANTE

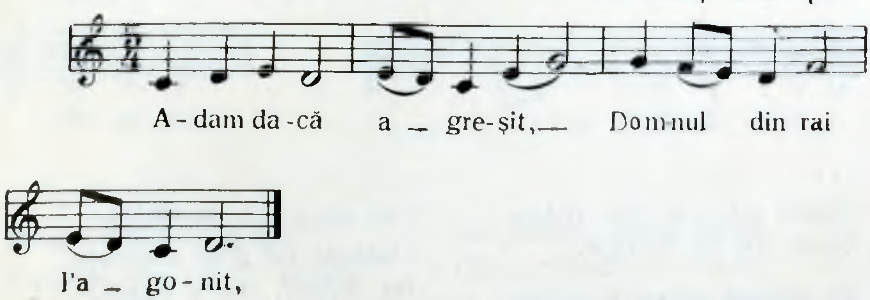
In oraşul Vitleim
Veniţi, boeri, să-l privim.
Impăraţii şi cu craii
Fac cetăţile cu *aii*,

Şi încă se ostenesc,
De fac ziduri, le'ntăresc
Şi de moarte nu gândesc.
Fac porţi 'nalte, ferecate,
Cu lanţuri de fier legate,
Nu-şi spăşesc a lor păcate.
. . . .

53

A. DUMITRESCU
Mehedinţi (Bistriţa)

ANDANTINO

Adam, dacă a greşit,
Domnul din rai l'a gonit,
Din raiul cel din Edem,
Osândit cu greu blestem.

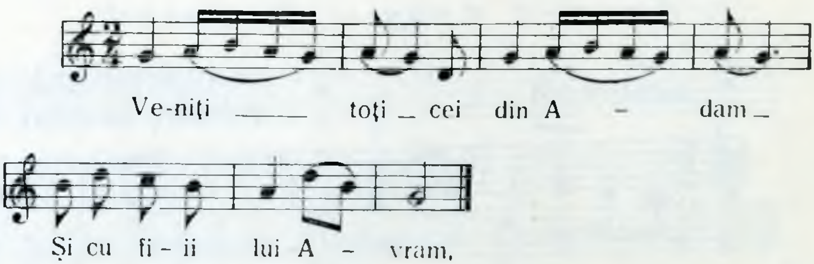
Iar Adam, dac'a văzut,
Că'n greşeală a căzut,
Izgonit şi lepădat
Şi din rai afară dat,
A şezut jos într'un loc
Plângând cu lacrimi de foc.
Cu jale la rai privind,
A 'nceput a se văita
Şi lui Eva a-i zicea :
„Amar, Evo, ce făcuşi,
Unde vom merge acuşi ?
Pe tine te ascultai
Şi din acest pom mâncai".
Iar Adam cel amărât
Caută la Domnul sus
Şi începe a-l ruga,
De greşeală a-l ierta :
„Ci, o Doamne, mila ta
Caută zidirea ta,
Şi nu mă lăsa scârbit
Să fiu până la sfârşit,
Că muerea m'a făcut,
Prin şarpe-am păcătuit."
Dumnezeu îl blestema,
Lui Adam îi cuvânta :

„O Adame păcătos,
Munceşte pământul jos
Prin sudoarea feţii tale
Pân'la adânci bătrâneţe.
Iar tu, Evo blestemată,
Inmulţeşte lumea toată
In dureri şi chinuri grele
Pân'la grele bătrâneţe.
Si tu, şarpe, diavol mare,
Cu amar să mergi pe şale".
Atunci cerul s'a deschis
Şi Adam amar a plâns.
Şi-a muncit Adam vârtos,
Până a venit Christos,
Şi Eva, greu a născut,
Până s'a născut Isus,
De păcat când i-a scăpat
Şi în rai l'a aşezat.
Iar dela Christos încoa
Trebue-a ne boteza,
De păcat ca să scăpăm
Şi în rai să ne-aşezăm,
De păcatul strămoşesc
Prin botez se creştinesc.

54

B. ANASTASESCU
Gorj (Bălești)

MODERATO

Veniţi toţi, cei din Adam
Şi cu fiii lui Avram,

Să cântăm versuri de jale,
Ale lui Adam greşale.
Adam, dacă a greşit,
Domnul din rai l'a gonit,

Din raiul cel din Edem
Osândit cu greu blestem.
Iar Adam, dac'a văzut,
Că'n greşală a căzut,
A şezut jos într'un loc
Plângând cu lacrămi de foc :

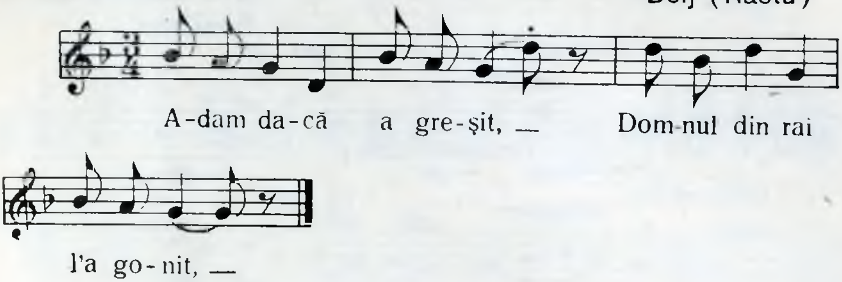
„Raiule, locaş sfânt,
Mă vezi în ce jale sunt,

Căci cumplit sunt urgisit
Şi dela tine gonit".

55

MODERATO

V. POPOVICI
Dolj (Rastu)

Adam, dacă a greşit,
Domnul din rai l'a gonit,

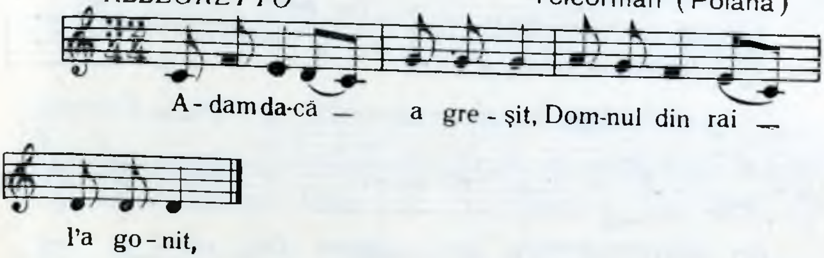
Din raiul cel din Edem,
Osândit cu greu blestem.
Adam, dacă a văzut,

Că din rai a fost gonit,
A şezut jos într'un loc
Plângând cu lacrimi de foc:
„O raiule, locaş sfânt,
. . . .

56

ALLEGRETTO

H. BRAUNER
Teleorman (Poiana)

Adam, dacă a greşit,
Domnul din rai l'a gonit,

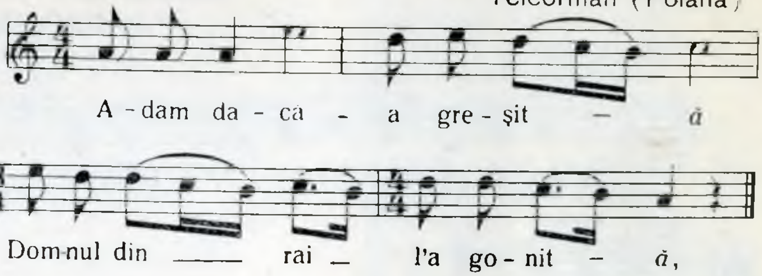
Din raiul cel din Edem,
Osândit cu greu blestem.

Iar Adam, dac'a văzut
Că'n greşeală a căzut,
A şezut jos într'un loc,
Plângând cu lacrimi de foc.
. . . .

57

TĂRĂGĂNAT

H. BRAUNER
Teleorman (Poiana)

Adam, dacă a greşit-*ă*,
Domnul din rai l'a gonit-*ă*,

Din raiul cel din Edem,
Osândit cu greu blestem;

Iar Adam, dac'a văzut
Că'n greşale a căzut,
A şezut jos într'un loc
Plângând cu lacrimi de foc.
. . . .

58

ALLEGRETTO

H. BRAUNER
Teleorman (Poiana)

. . . .

59

I. PANȚIRU
Bacău (Gioseni)

ALLEGRETTO

. . . .

60

I. PANȚIRU
Bacău (Gioseni)

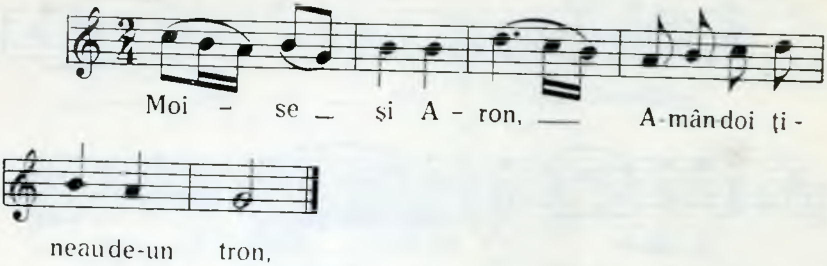
ANDANTINO

. . . .

61

MODERATO B. ANASTASESCU

Moise şi Aron,
Amândoi ţineau de-un tron,

De tronul făgăduit
Şi prin lege dăruit.
Moise şi Aron
In vremea lui Faraon
Pe Israel cel iubit
Din Egipt l'a slobozit.
Iar prin legea asta nouă
Mai ales vom cânta vouă,
C'a venit Domnul Cristos,
Mesia, cap luminos,
Din neamul lui Avram,
Să mântue pe Adam.

62

A. IVASCANU
Turda

ALLEGRETTO

. . . .

63

ANDANTE

B. ANASTASESCU
Fălticeni (Fălticeni)

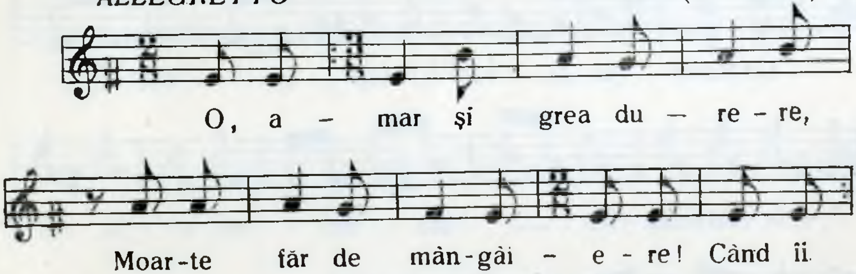

. . . .

64

ALLEGRETTO

C. BRĂILOIU
Fălticeni (Fălticeni)

O amar și grea durere,
Moarte făr'de mângâiere!

Când ii viața mai frumoasă,
Vine moartea și te *coasă.*

. . . .

65

C. BRAILOIU
Fălticeni (Fălticeni)

ALLEGRETTO

. . . .

66

I. PANȚIRU
Bacău (Gioseni)

MODERATO

. . . .

67

I. PANȚIRU
Bacău (Gioseni)

MODERATO

. . . .

TIPARUL «OLTENIA»
BUCUREŞTI
STR. IMPERIALĂ Nr. 2